

امتحانات متمرکز تکمیلی نیمسال اول ۹۹-۱۳۹۸

عضوی:	سامت برابری: ۱۰ صبح	نرد: ۱۴	ساعت تکمیلی: ۶۰ دقیقه
غیرعضوی:	سامت برابری: ۱۰ صبح	نرد: ۱۶	ساعت تکمیلی: ۸۰ دقیقه

رشته های فلسفه، کلام، تفسیر، تاریخ، اخلاق، مهدویت، امامت، ادبیات عرب مهر ۹۷

مهر مدرسه

شماره یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حروف

کد امتحان:	۳۹۸۱/۱۲
تاریخ آزمون:	۱۳۹۸/۱۰/۲۵
عنوان:	اصول ۳
کتاب:	اصول فقه مظفر
محدوده:	جلد سوم و چهارم: از ابتدای «المقصد الثالث: مباحث الحجة» تا اول «الباب الخامس: حجیة الظواهر» (ص ۱۴۲-۷)
حذفیات:	مباحث مقدمات دلیل انسداد تا ابتدای کتاب العزیز (ص ۵۲-۳۲) و مبحث دلیل حجیت خبر الواحد من الاجماع (ص ۹۶-۸۹) و بحث الباب الثالث الاجماع (ص ۱۲۵-۱۰۱)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلکبی: مدرسہ علمیہ: شهرستان: استان:

۱- «حجت» در «حجیت قطع» به چه معنایی می باشد؟ ج ۳ و ۴ ص ۱۴ (امتحانات تکمیلی نیمسال اول ۹۹-۱۳۹۸) (آزمون ورودی سطح ۴ سال تحصیلی ۹۸-۹۷)

/

- الف. منطقی
- ب. اصولی
- ج. فقهی
- د. لغوی

۲- نظر مرحوم مظفر^(۵) در خصوص نقش عبارت «أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ» در آیه شریفه «إِنْ جَاءَكُمُ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ» چیست؟ ج ۳ و ۴ ص ۷۷

/

- الف. جمله مستانفه
- ب. مفعول مطلق
- ج. مفعول له
- د. مفعول به

۳- عمده دلیل حجیت خبر واحد چیست؟ ج ۳ و ۴ ص ۹۸ (امتحانات تکمیلی مجدد ۹۳-۹۲)

/

- الف. آیات قرآن
- ب. بناء عقلاء
- ج. دلیل عقل
- د. روایات

۴- مراد از «مستقلات عقلیه» چه قضایایی هستند؟ ج ۳ و ۴ ص ۱۳۷ (امتحانات تکمیلی نیمسال اول ۹۶-۹۵)

/

- الف. المقبولات و المسلمات
- ب. الاولیات و الفطریات
- ج. الآراء المحمودة
- د. الاستقرائیات

۵- اماره را تعریف نموده، با دلیل تبیین نماید آیا اصطلاح اماره شامل اصول عملیه می شود یا خیر؟ ج ۳ و ۴ ص ۱۴ و ۱۷ (آزمون مدارج علمی آبان ۹۴) (امتحانات متمرکز مجدد ۹۵-۹۴) (امتحانات تکمیلی نیمسال اول ۹۶-۹۵) (آزمون مدارج علمی شهریور ۹۷)

/

جواب: در تعریف اماره گفته شده: «کل شیء یثبت متعلقه و لایبلغ درجه القطع» یعنی اماره دلیلی است که به لحاظ حکایت و کاشفیت ظنی آن از واقع، معتبر دانسته شده است (۱ نمره) اصطلاح اماره شامل اصول عملیه نمی شود زیرا اماره به لحاظ حکایت و کشف از واقع هر چند به طور ناقص، حجت است، در حالی که در حجیت اصل، حیث کاشفیت آن از واقع لحاظ نشده است. به عبارت دیگر اصول عملیه در مقام اثبات و کشف واقع نیستند بلکه صرفاً برای رفع تحیر و بلا تکلیفی مکلف در مقام عمل راه گشا هستند و نهایتاً سبب معذور بودن مکلف در صورت ابتلاء به خلاف واقع هستند. (۱ نمره)

۶- مراد از عبارت «إذا استحال جعل الطريقة للقطع استحال نفيها عنه» را بیان کرده و علت آن را بنویسید. ج ۳ و ۴ ص ۲۶ (امتحانات نیمسال اول ۹۰-۸۹) (آزمون مدارج علمی شهریور ۹۵)

/

جواب: حجیت قطع ذاتی است و شارع نمی تواند حجیت و طریقیبت به او بدهد همانطور که نمی تواند از قطع سلب حجیت و طریقیبت کند، زیرا: جعل ذات و لوازم ذات بر یک ذات محال است همانطور که نفی ذات و لوازم ذات نیز از یک ذات محال است.

۷- فرق میان تخصیص با نسخ را بیان کنید. ج ۳ و ۴ ص ۵۹ س ۱۰ (ص ۳۲۱) (امتحانات نیمسال دوم ۹۰-۹۱) (مجازی نیمسال دوم ۹۱-۹۲) (آزمون علمی مدارج شهرپور ۹۶) (آزمون مدارج علمی شهرپور ۹۷)

جواب: تخصیص آن است که حکم از ابتدا مقید و مخصص وضع شده بود ولی ظاهر کلام مولی عام یا مطلق بود و بعداً که دلیل خاص آمد کاشف از این است که از همان آغاز عمومیت مراد نبود، نه این که در واقع عام بود و دلیل خاص آمد و آن امر ثابت را برداشت. نسخ آن است که حکم از اول به صورت مطلق و عام انشاء شده بود و فی ذاته قابلیت دوام و استمرار داشت ولی دلیل ناسخ آمد و حکم را برداشت.

۸- با توجه به عبارت: «لا یصح الاستدلال بالایات التی هی ظنیة الدلالة، لان ذلك استدلال بالظن علی حجة الظن» ضمن تبیین اشکال، پاسخ آن را بنویسید. ج ۳ و ۴ ص ۷۵ س ۹ (امتحانات تکمیلی نیمسال اول ۹۰-۹۱) (امتحانات تکمیلی مجدد ۹۳-۹۴) (آزمون مدارج علمی شهرپور ۹۷)

جواب: تبیین اشکال: آیاتی که دلالت بر حجیت خبر واحد می کنند هیچکدام نص نیستند بلکه همه ظاهر هستند و از طرفی ما اگر بخواهیم حجیت چیزی را ثابت کنیم باید با دلیل قطعی آن را ثابت کنیم و دلیل ظنی نمی تواند حجیت امری را ثابت نماید و ظواهر هم ظنی هستند پس نمی توانند حجیت امری را که همان خبر واحد باشد اثبات نمایند.

پاسخ: با توجه به آن که حجیت ظواهر کتاب به دلیل قطعی ثابت شده است لذا استدلال بر خبر واحد به وسیله آیات استدلال به دلیل قطعی می باشد نه دلیل ظنی.

۹- آیا به نظر مصنف (۵) آیه شریفه «ان الذین یکتومون ما انزلنا من الیقات و الهدی من بعد ما بیناه للناس فی الکتاب اولئک یلعنهم الله» بر «حجیت خبر واحد» دلالت دارد؟ چرا؟ ج ۳ و ۴ ص ۸۵ و ۸۶ (آزمون مدارج علمی مرحله اول ۹۱) (امتحانات نیمسال اول ۹۲-۹۳)

جواب: خیر، (۵/۰ نمره) زیرا بحث حجیت خبر واحد مربوط به موردی است که مخربر امری را بیان کند که دیگران نمی دانند ولی این آیه مربوط به کسانی است که امری آشکار و بین را کتمان می نمایند، پس با لزوم پذیرش خبر واحد در صورتی که از امور غیر معلوم خبر می دهد، هیچ ملازمه ای ندارد.

۱۰- برخی با توجه به قضیه «ان الاحکام سمعیة لا تدرک بالعقول» حجیت عقل را نفی می کنند، مرحوم مظفر (۵) با چه تبیینی، سخن آن ها را بر حق می داند؟ توضیح دهید. ج ۳ و ۴ ص ۱۳۳ و ۱۳۴ (امتحانات تکمیلی نیمسال اول ۹۵-۹۶)

جواب: اگر قائل شویم به اینکه مراد از عقل، عقل نظری است ابتداءً بدون استعانت از ملازمه، در این صورت به دلیل اینکه احکام الهی توقیفی هستند و از اولیات و محسوسات و تجربیات و... نیستند نمی توان به آن ها بدون طریق سماع علم پیدا نمود (حکم این موارد مانند دیگر مجعولات بشری است) و از طرفی عقل نمی توان به ملاکات احکام نیز دست پیدا کند در نتیجه اگر مراد از نفی حجیت عقل، نفی استقلال عقل نظری از ادراک احکام و ملاکات باشد، این سخن درستی است.

* سؤال زیر مختصّ طلاب غیر حضوری مکاتبه ای می باشد:

۱۱- دلالت آیه شریفه «ان جاءکم فاسق بنیا فتبیئوا ان تصیبوا قوماً بجهالة» بر حجیت خبر واحد را تبیین نمایید. ج ۳ و ۴ ص ۷۸ و ۷۹ (امتحانات شهرپور ۹۰-۸۹) (امتحانات نیمسال اول ۹۳-۹۲) (آزمون مدارج علمی آبان ۹۳)

جواب: یکی از ویژگی های خبر این است که مورد قبول واقع می شود، لذا خداوند در این آیه توجه مومنین را به این نکته جلب کرده است که خبر فاسق را بدون تحقیق و بررسی قبول نکنند پس مفهوش این است که در خبر غیر فاسق به همان سیره ی خود که عمل به خبر واحد است عمل کنید و مانعی از آن وجود ندارد و گرنه از عمل به خبر غیر فاسق هم نهی می کرد و این همان حجیت خبر واحد است. (رساندن مفهوم کافی است.)

« سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۲۱۴۳۱ معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می باشد.»

« در صورت ارسال پیام کوتاه، ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری می باشد.»